

TROMS FYLKESKOMMUNE

Postboks 6600

9296 TROMSØ

Camilla Bjørn

Deres ref.:

Vår ref.:
TEBER - 2003/004337

Tromsø, 07.04.2010

RDA 2 Bedriftsprogrammet - Årsrapport 2009

1. Bruk av RDA-midler

Det ble i 2009 lagt til grunn ved behandling av søknadene at tilskudd fra RDA 2-rammen skulle utløse gode og ekstraordinære prosjekter som ellers måtte konkurrere med andre gode prosjekter om ordinær finansiering. Videre er samvirkningen mellom RDA-midlene og RUP-midlene som forvaltes av Innovasjon Norge sett i sammenheng. Trenden fra 2008 er videreført gjennom at bedrifter i Tromsø i hovedsak støttes ved bruk av RDA-midlene, mens RUP-midlene benyttes i fylket for øvrig. Dett gir mulighet for å optimalisere stimulering av næringsutviklingen i hele fylket.

Mål og strategier for beslutninger om tilskudd innenfor bedriftsprogrammet bygger som tidligere på Fylkesplanen for Troms, Regionalt Utviklingsprogram for Troms og Handlingsplan for RDA2.

Av en disponibel ramme på 61,6 mill kr ble det i 2009 bevilget 53,6 mill kr. Dette utgjør gjennomsnittlig 15,6 % støtteandel (høyeste sats er 100 % og laveste 8 %). Tilskuddsbeløpet har utløst 344 mill kr i bedriftene. Dette tilsvarer at 1 krone i tilskudd har utløst 6 kroner i bedriftene i form av egenkapital og lån. Den relativt høye støtteandelen i enkeltsaker har sammenheng med at en del prosjekter er av generisk karakter og rammes ikke av EØS-reglene for statsstøtte. Allikevel vil de kunne få stor betydning for næringslivet og er belastet bedriftsprogrammet. Disse prosjektene er av en slik karakter at de ikke ville blitt iverksatt uten offentlig fullfinansiering. På sikt forventes det at resultatene vil bidra til å styrke eksisterende enkeltbedrifter og gi grunnlag for nyetableringer.

Det ble i 2009 bevilget tilskudd med følgende fordeling mellom programområder og innsatsområder:

Programområde		Antall bevilge	Bevilget kr
1	Styrke Tromsøs internasjonale posisjon	4	2 424 000
2	Internasjonalt infrastrukturelt knutepunkt	6	2 270 500
3	Tromsø som attraktivt bo - og etableringssted	1	1 450 000
4	Styrke den industrielle dimensjon gjennomøkt satsing på innovasjon, næringsklynger og nasjonale og internasjonale oppgaver	11	8 109 200
5	Forskningsbasert næringsutvikling	8	39 376 000
	Sum:	30	53 629 700

Som det framgår av oversikten er det mest vesentlige av tilskuddene i antall og kr bevilget innenfor Programområde 5 Forskningsbasert næringsutvikling. Dette er samme trend som for bevilgningene i 2008, men da under tidligere programområde 6. Det er innenfor dette programområdet bedriftene har størst aktivitet og omsetter kunnskap til produktutvikling gjennom aktivt FoU arbeid.

<i>Innsatsområde</i>	<i>Antall bevilge</i>	<i>Bevilget kr</i>
Internasjonalisering	2	1 079 000
Kompetanse	9	4 713 200
Nyskaping	13	44 797 500
Samarbeid	6	3 040 000
<i>Sum:</i>	<i>30</i>	<i>53 629 700</i>

Som oversikten viser er innsatsområde Nyskaping preget av flest prosjekt og gjennomsnittlig størst tilskudd, mens samarbeidsprosjekter er få og store. Nyskaping er betydelig mer dominerende i 2009 enn i 2008. Dette kan ha sammenheng med at den forskningsbaserte næringsutviklingen i stor grad er kommersialisering av anvendt forskning og dermed produktorientert.

Det er foreløpig ikke foretatt grundig evaluering av resultatene på grunn av at de fleste prosjektene fortsatt er i gjennomføringsfasen.

Vi har ikke registrert bransjer som har spesielle omstillingsutfordringer som faller innenfor programområdene eller innsatsområdene. Finanskrisen som rammet oss på slutten av 2008 resulterte i at inngangen av nye søknader starten av 2009 ble betydelig redusert. Mye tydet på at bedriftene ble tilbakeholdende med å iverksette nye prosjekter som ikke var strengt nødvendige. Dette vises gjennom en betydelig reduksjon i antall innvilgede prosjekter i 2009 i forhold til 2008.

Ingen spesielle målgrupper er valgt ut for bevilgningen for 2009. Alle bevilgningene ble gitt til bedrifter som ligger innenfor området med 7,9 % arbeidsgiveravgift, med unntak av et arrangement i Tromsø i mai 2010 i regi av Bedriftsforbundet.

Det ble i 2009 ikke åpnet for bevilgninger til bransjeforeningene. Dette skyldes to forhold. Først og fremst at det over RDA 1 ordningen ble bevilget betydelige tilskudd til kompetanseheving og utvikling gjennom bransjeforeningene og at disse tilskuddene er knyttet til aktiviteter som skal gjennomføres i 2010. Det annulleres også betydelige midler over RDA 1 – ordningen som nå prioriteres til kompetanseheving i regi av fylkets bransjeforeninger.

2. Innhold i viktige aktiviteter

Hovedaktiviteten i Bedriftsprogrammet har vært finansiell risikoavlastning i prosjekter og investeringer innenfor virkeområdet til RDA2 – ordningen. Hovedsakelig er tilskudd innvilget til bedrifter som har til hensikt å utvikle nye produkter med et internasjonalt markedspotensial.

Det proaktive arbeidet for å gjøre ordningen kjent har vært et fast innslag i alle kundemøter der dette er aktuelt, men spesielt overfor bedrifter innen FoU. Det har i 2009 ikke vært gjennomført egne samlinger for å presentere Bedriftsprogrammet.

Innovasjon Norge har i 2009 innvilget tilskudd til bedrifter og organisasjoner som satser på utvikling som vil bidra til å styrke næringslivet i Tromsøregionen og som samtidig vil kunne ha en regional effekt. Prosjektene som har fått innvilget støtte siden 2007 er ikke evaluert spesielt, men vil etter hvert inngå i Innovasjon Norges kundeevaluering som vil kunne vise effekten av tilskuddene på generelt grunnlag.

Nærmere analyse av innvilgede prosjekter i forhold til fylkeskommunens føringer på bruk av midlene i forhold til RUP og Innovasjon Norges nasjonale satsinger viser følgende:

Kvinnefokus¹

Målt i antall prosjekt med kvinnefokus er andelen 30 %. Dette er høyere enn landsgjennomsnittet, men lavere enn Innovasjon Norges mål på 40 %. Det er imidlertid gledelig at fordelingen av midlene viser en andel på 53 % til prosjekt med kvinnefokus.

Ungdomsfokus²

Det er ikke bevilget midler til denne gruppen i 2009. Dette har sammenheng med at det i stor grad er etablererstipend denne gruppen mottar og dette virkemiddelet er en del av RUP-rammen. Etablererstipend brukes i liten grad i det området RDA-midlene anvendes.

Sektorsatsinger

Innovasjon Norge har 9 prioriterte sektorer som samsvarer med fylkeskommunens prioriteringer. Fylkeskommunen har ikke prioritert noen av disse spesifikt innenfor RDA-ordningen, men anvendte midler samsvarer godt med fylkesplanens fokussektorer, med unntak av landbruk. Sammenhengen er naturligvis at Tromsø ikke er en landbrukskommune sammenlignet med resten av fylket.

Fordelingen i 2009 viser en betydelig satsing på helsesektoren som har mottatt 65 % av samlede bevilgninger. Dette har sammenheng med ett konkret prosjekt som vil bli en betydelig satsing på oppbygging av medisinsk produksjon basert på marine råstoff. Prosjekt innen IKT har alltid stått sterkt i Tromsø og har i 2009 mottatt 17 % av rammen. Innenfor denne gruppen finner vi bedrifter med sterkt tilknytning til realfagsdelen av universitetet i Tromsø. Den tredje sektoren som kan trekkes fram her er reiseliv og opplevelser. 11 % av rammen ble bevilget til denne sektoren og har i stor grad gitt mulighet til å utvikle Tromsø som reiselivsmål, men også med virkning for hele fylket. Av de øvrige sektorene er det bevilget midler til marin, maritim og olje/gass.

Arbeidsområder

RDA-midlene bidrar i all hovedsak til å utvikle eksisterende virksomheter. Derfor er vekst i bedrifter det mest vesentlige arbeidsområde for Innovasjon Norge i Troms og 95 % av rammen er benyttet til dette området. Hovedårsaken er naturligvis at det å motta tilskudd krever en betydelig evne til å utløse egenkapital/egen finansiering av prosjektene. 4 % av rammen er brukt til å stimulere Innovasjonsmiljøer og kun 1 % er benyttet til Entreprenørskap.

Med vennlig hilsen
for
Innovasjon Norge

Hans-Tore Nilsen
Avdelingsleder

Terje Berntsen
seniorrådgiver

Vedlegg:
Statistikk for 2009 – Tabell

¹ Kvinnefokus i denne sammenheng er definert i forhold til det er kvinner som starter opp eller er medeier i en virksomhet, prosjektet er spesielt rettet mot å øke kompetansen til kvinner, kvinner utgjør mer enn 30% av styret eller ledelsen i virksomheten, prosjektet skal bidra til å øke kvinnelige eiere, styremedlemmer, ledere eller at prosjektet skal bidra til å fremme kvinners deltakelse i næringslivet.

² Ungdom er støttemottakere mellom 18 og 35 år.

Tabell: RDA2 Bedriftsprogrammet – Årsrapport 2009

Dato Vedtatt	Mottaker	Tilskudds Beløp
09.02.09	XS Office AS	390 000
24.02.09	Spider Industrier AS	815 000
03.04.09	Tromsø Alpinsenter AS	1 450 000
14.04.09	Kongsberg Sattlite Services AS	1 980 000
15.04.09	Stiftelsen Polaria	576 000
16.04.09	Norut AS	160 000
07.05.09	Breivoll Inspection Technology	1 200 000
07.05.09	Arctic Guide Service AS	80 000
08.05.09	Troms Reiseliv	123 000
13.05.09	Troms Offshore AS	964 200
13.05.09	Næringsforeningen i Tromsøregionen	1 000 000
30.06.09	Noromega AS	10 100 000
30.06.09	Noromega AS	14 900 000
30.06.09	Lytix Biopharma AS	10 000 000
24.06.09	Avikom AS	334 000

Dato Vedtatt	Mottaker	Tilskudds Beløp
24.06.09	JAB FILM Jan Arvid Berger	300 000
11.06.09	Norinnova AS	470 000
03.07.09	NHO	500 000
16.07.09	Troms Reiseliv	950 000
07.08.09	Tromsø kunstforening	116 000
15.09.09	Stiftelsen Nordlysfestivalen	350 000
14.09.09	Sommarøy Arctic Eiendom AS	227 500
09.10.09	SnapTV	1 000 000
09.10.09	Kongsberg Spacetec AS	2 300 000
20.10.09	Kongsberg Sattlite Services AS	800 000
09.10.09	Visit Tromsø-regionen AS	1 300 000
12.10.09	Næringsforeningen i Tromsøregionen	250 000
19.10.09	Troms reiseliv AS	20 000
14.12.09	Norsk Bedriftsforbund	956 000
Sum Totalt		53 629 700

	Fordeling Virkemiddel	Andel	Kroner
	Myk støtte	66 %	35 299 700
	Investeringsstøtte	34 %	18 330 000
	Sum	100 %	53 629 700

	Fordeling Innsatsområde	Andel	Kroner
	Internasjonalisering	2 %	1 079 000
	Kompetanse	9 %	4 713 200
	Nyskaping	84 %	44 797 500
	Samarbeid	6 %	3 040 000
	Sum	100 %	53 629 700

	Fordeling Programområder	Andel	Kroner
1	Styrke Tromsøs internasjonale posisjon	5 %	2 424 000
2	Internasjonalt infrastrukturelt knutepunkt	4 %	2 270 500
3	Tromsø som attraktivt bo - og etableringssted	3 %	1 450 000
4	Styrke den industrielle dimensjon gjennomøkt satsing på innovasjon, næringsklynger og nasjonale og internasjonale oppgaver	15 %	8 109 200
5	Forskningsbasert næringsutvikling	73 %	39 376 000
	Sum	100 %	53 629 700

	Oppsummering pr 31.12.2009	Kroner
	Forventet forbruk basert på registrerte søknader	
	Sum bevilgninger og søknader	53 629 700
	Disponibel ramme 2009	61 586 200
	Ramme overført til 2010	7 956 500